

2. Про пріоритетні напрями інноваційної діяльності в Україні: Постанова Кабінету Міністрів України від 05.07.2024 № 787 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua>.

3. Концепції розвитку електронної демократії в Україні та плану заходів щодо її реалізації: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 08.11.2017 № 797-р [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua>.

4. Wikipedia: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://uk.wikipedia.org>

Prohoniuk Liudmyla

associate professor at the department of public management, administration and international economy Mykolayiv national agrarian university, Ukraine

АСПЕКТИ УПРАВЛІННЯ СТАЛИМ РОЗВИТКОМ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД В УМОВАХ БЕЗПЕКОВОГО СЕРЕДОВИЩА ASPECTS OF MANAGING THE SUSTAINABLE DEVELOPMENT OF TERRITORIAL COMMUNITIES IN THE CONDITIONS OF A SECURE ENVIRONMENT

Управління сталим розвитком територіальних громад в умовах безпекового середовища є надзвичайно актуальною в сучасному світі. Зростання природних катастроф, терористичних загроз, техногенних аварій та інших небезпек може серйозно загрожувати сталому розвитку територіальних громад. Одним з ключових завдань управління є вироблення стратегій та політик, спрямованих на підвищення рівня безпеки громад та уникнення небезпеки для їх розвитку. Грамотне управління ризиками, використання сучасних технологій та механізмів контролю можуть допомогти територіальним громадам досягнути стійкого й сталого розвитку в умовах незворотно змінюючогося середовища.

Розуміння поняття «безпекове середовище» у нормативних документах немає, а в наукових простежується лише декілька. Зокрема, пропонують власні

трактування зазначеного поняття такі вчені, як: Богданович В. Ю., Ільяшов О. А., Комаров В. С., Олексіюк В. В. у статті «Підхід до оцінювання безпекового середовища в сучасних умовах ведення збройної боротьби» [1, с. 33]. Бочарніков В. П., Свешніков С. В. у монографії «Безпекове середовище 2030» [2, с. 6,]; Резнікова О. О. в монографії «Національна стійкість в умовах мінливого безпекового середовища» [3].

Стимулювання сталого розвитку територіальних громад, яке передбачає екологічно безпечне використання природних ресурсів на користь соціального добробуту сучасного та майбутніх поколінь, спрямоване на підвищення економічної життєздатності господарських секторів, набуло значного попиту в останні роки. Протягом минулих десятиріч Організацією Об'єднаних Націй було розроблено та оголошено ряд концепцій глобального розвитку, спрямованих на подолання системної кризи в соціо-еко-економічних аспектах на глобальному рівні. Теорія сталого розвитку, має глибоке коріння, визначає пріоритетні напрямки майбутнього світового розвитку у найважливіших міжнародних документах та деклараціях. Ця теорія ґрунтується на балансі між глобальною еколого-соціально-економічною системою, спрямована на покращення якості життя людей та збереження сталості підтримуючих екосистем.

Наразі, Україна стикається з різноманітними загрозами на різних рівнях, як зовнішніми, так і внутрішніми. Існує серйозне занепокоєння щодо загроз гібридного характеру, які виявляються досить складно. Їх координоване й одночасне застосування в різних сферах становить велику небезпеку для держави та суспільства. Протидія цим загрозам вимагає значних фінансових, технічних і людських ресурсів, обсяг яких часто обмежений у більшості країн, особливо в Україні, яка зазнала серйозних матеріальних та людських втрат в результаті агресії російської федерації.

Результативність безпекової діяльності значною мірою залежить від ефективності управлінської діяльності територіальної громади. Саме ця діяльність є визначальною, оскільки виконує інтегруючу і координуючу роль не

тільки у забезпеченні його життєдіяльності, а й у розвитку безпекового середовища. Аналіз теорії та практики розвитку безпечного середовища України, а також результатів експертного опитування свідчить, що у сучасних умовах розвиток безпечного середовища має здійснюватися шляхом:

- ✓ підвищення спроможностей та готовності суб'єктів безпекового середовища до безпечної діяльності;
- ✓ протидії (попередження, виявлення, ліквідація загроз та відновлення процесів, діяльності, цілісності системи) загрозам для захисту інтересів, збереження цілісності процесів, систем (організації, суспільства, держави);
- ✓ об'єднання та координація зусиль держави, громадян та громадськості; утвердження у суспільстві безпечної культури, виявлення якої у формі безпечного мислення як цінності та безпечної поведінки як норми у відносинах.

На рівнях територіальних громад і регіонів, а також у державі загалом, відсутній єдиний комплексний механізм координації діяльності забезпечення національної стійкості. Цей механізм повинен включати в себе моніторинг ситуації, оцінювання ризиків, виявлення уразливостей, забезпечення готовності, планування, реагування та післякризове відновлення. Існуючі форми міжвідомчої взаємодії в Україні спрямовані переважно на готовність та реагування на певні види загроз, такі як терористичні або воєнні дії, а також надзвичайні ситуації. Вертикальні зв'язки між центром та регіонами відображають відомчу спрямованість. Однак відсутній інтегрований підхід до протидії різним загрозам на всіх етапах, не беруться до уваги можливі каскадні наслідки реалізації цих загроз.

Список використаних джерел:

1. Богданович В. Ю., Ільяшов О. А., Комаров В. С., Олексіюк В. В. Підхід до оцінювання безпекового середовища в сучасних умовах ведення збройної боротьби. Збірник наукових праць Центру воєнно-стратегічних досліджень Національного університету оборони України імені Івана Черняхівського. 2021. № 2 (72). С. 33.

2. Бочарніков В. П., Свешніков С. В. Безпекове середовище 2030 : монографія. Київ : Майстер Книг, 2019.

3. Резнікова О. О. Національна стійкість в умовах мінливого безпекового середовища : монографія. Київ : НІСД, 2022. 532 с.

Plyvun B. V.

candidate for higher education with the degree of Doctor of Philosophy in the specialty 051 Economics held by Vasyl Stefanyk Precarpathian National University, Ukraine

**ВЕКТОРИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ
ПІДПРИЄМСТВА ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ
VECTORS OF ENSURING THE ECONOMIC SECURITY OF THE
ENTERPRISE OF THE TERRITORIAL COMMUNITY**

Забезпечення економічної безпеки підприємства територіальної громади є важливою складовою його стабільного розвитку та захисту інтересів громади. Економічні відносини в країні характеризуються такими небажаними явищами, як тіньовою економікою, економічною нерівністю учасників бізнесу, зростанням зовнішніх боргів, спадом обсягів господарської діяльності, дефіцитом державного і територіальних бюджетів [1, С. 36].

В основі розробки комплексної системи забезпечення економічної безпеки діяльності підприємства повинна лежати певна концепція, яка включає мету, завдання, принципи діяльності, об'єкт і суб'єкт, стратегію і тактику [2, С. 10]. Основні вектори забезпечення економічної безпеки можна поділити на декілька категорій запропоновано нами розглянути на наступних рівнях: стратегічному, операційному, технологічному, соціальному, правовому, антикризовому.

1. Стратегічний рівень.

Аналіз і планування:

- розробка стратегії економічної безпеки шляхом включення заходів із захисту ресурсів, управління ризиками та підтримка конкурентоспроможності;